

sahu § 57 patrně, vyrovnání nestává se nicotným, to jest, není na věc nahlížeti tak, jakoby tu vyrovnání vůbec nebylo. Účinky toho, že vyrovnávací dlužník byl do dvou let po potvrzení vyrovnání právoplatně odsouzen pro podvodný úpadek anebo že nesplnil včas a plně potvrzené vyrovnání, jsou pouze ty, že zrušuje se sleva i ostatní výhody dlužníku poskytnuté, aniž však nastává ztráta práv, která věřitelům poskytuje vyrovnání proti dlužníku nebo třetím osobám. Předpis § 57 nestanoví tedy, že oživují oddělovací práva v § 12 uvedená. Názoru stěžovatelky firmy V. P., že oživení exekučních práv zástavních dá se podřadit pod »ostatní výhody« v § 57 míněné, nelze přisvědčiti. Podle materiálů zákonných bylo účelem § 12 vyr. ř., aby docílena byla pokud možno největší parita věřitelů a aby bylo zamezeno, by v poslední době došlo k předstihování věřitelů více méně tušících, že dlužník je insolventní; tudíž nemá tento předpis nic společného s předpisem § 57. Pod výhodami v § 57 uvedenými rozuměti dlužno na příklad poshovění již splatných pohledávek, povolení splátek a podobné výhody, jichž dlužníku se dostalo ve vyrovnání samém.

Jelikož tedy práva zástavní stěžovatelů zanikla a vyrovnávací řízení bylo řádně ukončeno a tedy k obživení oddělovacích práv stěžovatelů a k realizaci jich dojíti již vůbec nemůže, není žádné závary, aby podle § 40 ex. ř. byly exekuce, oněž tu jde, zrušeny.

Z uvedeného jest patrně, že nezávažno jest, že dlužnice nedodržela vyrovnání. Nezávažnost pak té okolnosti, že na jmění dlužnice byl po ukončení vyrovnávacího řízení (a to teprve po více měsících) uvalen konkurs, dovodil již správně rekursní soud (když zejména věci zabavené po zániku zástavního práva zahájením vyrovnávacího řízení znovu zabaveny nebyly).

Rozhodnutí nejvyš. soudu ze dne 17. března 1926 č. R I 155/26. Dr. Grešl.

Také třetí osoba může sporem domáhati se nepřipustnosti exekuce vedené na svršky (zabavené v továrně), tvrdí-li, že zabavené předměty jsou příslušenstvím nemovitosti a že jí přísluší k zabaveným svrškům zástavní právo proto, že nemovitost (továrna) byla jí dána do zástavy pro její pohledávku z nedoplatku tržové ceny na továrně hypotékárně zjištěnou. Příspěvek k §§ 39 č. 2. a 5., 252 a 258 ex. ř. — Byla-li otázka nutnosti pořadu právního vyřešena právoplatně již v řízení exekučním, nelze se

již zabývati otázkou přípustnosti pořadu právního v pozdějším sporu (§ 42 j. n.) — Zda věci jsou příslušenstvím nemovitosti, dlužno posuzovati podle doby zabavení věcí těch a za předpokladu, že právní povaha příslušenství trvá ještě v době, kdy byl vynesena rozsudek (§ 406 c. ř. s.).

V exekuční věci více vymáhajících věřitelů proti dlužné firmě X. na svršky podala třetí osoba (společnost s r. o., P.) u exekučního soudu návrh na zrušení exekuce zabavením a prodejem svršků zabavených v továrně dlužnice v B. z toho důvodu, že tato továrna byla jí dána do zástavy pro její pohledávku ve výši 709.000 Kč, která jest na ní hypotekárně zajištěna jako dobírka kupní ceny a že zabavené svršky jsou příslušenstvím této továrny, tak že toto její zástavní právo vztahuje se i na ně (§ 457 obč. zák.). Zabavené věci nejsou v držení této třetí osoby.

Soud první stolice odkázal stěžovatelku na pořad právní s tím, aby vykážala v určité lhůtě, že zakročila o uplatňování svého nároku.

Soud rekursní potvrdil toto usnesení potud, pokud byla ona třetí osoba odkázána na pořad právní v úvaze, že § 258 ex. ř. stanoví výslovně, že třetí osoba, která není v držení věci, nemůže odporovati zabavení pro právo zástavní jí ohledně nich příslušející, že však může svůj nárok na přednostní uspokojení z výtěžku dotyčných věcí uplatňovati žalobou. Ustanovení toto stěžovatelka (ona třetí osoba) patrně přehlédla a zvolila k uplatňování svého práva zástavního nesprávný prostředek návrhu na zrušení exekuce místo žaloby. Třetím osobám v exekučním řízení nezúčastněným poskytuje exekuční řád k obhájení jejich práv a nároků zásadně jen tento právní prostředek (§ 37 ex. ř.). Jestliže tedy první soudce odkázal stěžovatelku jako osobu třetí s jejím nárokem na pořad práva, stalo se tak právem. Nebyl však oprávněn ukládati stěžovatelce, aby zakročila o uplatnění svého nároku pod následky v usnesení uvedenými, neboť musí býti úplně jen jí ponecháno na vůli, aby se rozhodla, jak a kdy sama za dobré uzná a nemůže býti soudem k ničemu nucena.

Po právní moci tohoto usnesení rekursního soudu ze dne 13. května 1924 čj. R I 440/24-30 podala ona třetí osoba žalobu jednak na dlužnici, jednak na všechny vymáhající věřitele, v níž domáhala se výroku, že 1. předměty v zájemném protokole pod pol. 2—225 seznámené jsou příslušenstvím továrny, 2. žalobkyni náleží k nim zástavní právo pro

její hypotekárně zjištěnou pohledávku ve výši 709.000 Kč a že 3. mobilární exekuce vedené 'spolužalovanými vymáhajícími věřiteli proti dlužnici ohledně hořejších svršků proto, že jsou příslušenstvím nemovitostí, jako nepřipustné se zrušují.

Soud I. stolice žalobě této vyhověl zjistiť, že všecky vylučované svršky v době, kdy byly dány do zástavy, tvořily příslušenství závodu (továrny).

Soud odvolací zrušil rozsudek a nařídil pokračování v jednání a nové rozhodnutí až po právní moci tohoto rozhodnutí z těchto důvodů:

Soud odvolací zabýval se především námitkou, že žalující straně nedostává se legitimace k této žalobě, poněvadž jsouc osobou třetí nezúčastněnou na exekučních řízeních, ve kterých byly zabaveny věci v žalobě uvedené, má pouze žalobu, kterou jí poskytuje § 258 ex. ř. — Námitku tuto nemůže však uznati za oprávněnou. Žalobkyně neodporuje exekuci jen z toho důvodu, že jí přísluší na zabavených věcech právo zástavní, netvrdí ani, že by jí náleželo přednostní právo zástavní takové, aby měla nárok na přednostní uspokojení své pohledávky z výtěžku, který by byl při dražbě docílen, přede všemi vymáhajícími věřiteli v tomto sporu žalovanými, nýbrž domáhá se hlavně toho, aby exekuce byla prohlášena podle § 252 ex. ř. za nepřipustnou vůbec, a to proto, že zabavené věci jsou příslušenstvím nemovitostí a že jí k nim náleží právo zástavní. Žalobkyni jde tedy zřejmě hlavně v podstatě jen o to, aby svou žalobou docílila výroku o nepřipustnosti exekuce a jejího zrušení. Žaloba podle § 258 ex. ř. jest na místě jen tehdy, když osoba třetí uplatňuje na žalovaných věcech toliko právo zástavní nebo přednostní a uspokojení své pohledávky z exekučního výtěžku. Takového nároku však žalobkyně v žalobě nečiní.

Jí jako hypotekární věřitelce, tvrdící, že předměty, o něž jde, jsou příslušenstvím hypoteky, na které má pro svou pohledávku zjištěno právo zástavní, nelze po názoru soudu odvolacího upírati oprávnění, aby se domáhala žalobou soudního výroku o tom, že exekuce vedená samostatně na toto příslušenství jest nepřipustná podle § 252 ex. ř., neboť takovýmto způsobem dotčena jsou její práva i její hospodářské zájmy, jejichž ochrany může se se zřetelem na § 252 ex. ř. žalobou domáhati. Soud od-

volací nemůže proto sdíletí názor, že by jen vlastník věci mohl žalovati podle § 252 ex. ř.

Se zřetelem na obsah a prosbu žalobní dlužno, za to míti, že jde v podstatě o žalobu, o jaké se zmiňuje § 39 čís. 5. ex. ř., neboť nemůže býti pochybností, že nejdůležitějším cílem a vlastním účelem jejím jest, a by exekuce byla prohlášena za nepřipustnou. Nejde také o ryzí žalobu určovací podle § 228 civ. ř. s., jak plyne z toho, že žalováno jest na nepřipustnost a zrušení exekuce, tedy, nikoli jen na určení právního poměru, nýbrž na vynucení určitého úkonu (praestace), kterému žalované strany se vzpírají.

Petity žalobní obsažené v odstavcích 1. a 2. žaloby jsou vlastně jen předpoklady a premisami pro petit čís. 3., neboť kladné odpovědi na otázky, které jest rozřešiti při prvních dvou petitech mají v zápětí i kladnou odpověď na řešení petitu 3.

Při posuzování oprávněnosti žalobní žádosti čís. 1. dlužno míti za to, že otázka, je-li ta která věc příslušenstvím věci jiné, není otázkou skutkovou, nýbrž právní, poněvadž jde tu o určení právní povahy vztahu, v jakém jest věc jedna k druhé.

Soud první stolice však pokládá pro rozhodnutí sporu za závažnou otázku, zda sporné předměty byly příslušenstvím nemovitostí žalující stranou dlužnici (pro žalované) prodaných.

Nesejde však na tom, zda věci ty příslušenstvím byly v době prodeje dotyčných nemovitostí, to jest dne 9. srpna 1922, nýbrž zda byly jím ještě v době zabavení jich, to jest dne 12. prosince 1922, případně i později. Z toho, že sporné věci byly snad příslušenstvím prodaných nemovitostí v době jich prodeje, nevyplývá ještě, že příslušenstvím jich také zůstaly pro budoucnost a že jimi byly i v době jich zabavení. Žalobkyně také nežádala v žalobním svém petitu čís. 1. za určení, že dotyčné předměty byly příslušenstvím, nýbrž výslovně, že jsou příslušenstvím nemovitostí, které prodala. Poněvadž soud první otázkou, jsou-li ještě nyní příslušenstvím, se nezabýval, zůstalo proto řízení kusým a neúplným, neboť jakákoliv zjištění v této příčině chybí. Nezbylo tedy než rozsudek prvního soudu zrušiti a jemu uložiti, aby dále jednal a nový rozsudek vynesl.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu nevyhověl.

Předeslav, že otázka přípustnosti pořadu právního byla odklizená již pravoplatným usnesením rekursního soudu ze dne 13. V. 1924 čj. R I 440/24-30 (viz rozhodnutí plenární ve sbírce n. s. pod číslem 3775), uvedl dále, že otázku, zda jest exekuce

na zabavené věci podle §§ů 252 a 39 č. 2 ex. ř. nepřipustnou, poněvadž jde o věci, které jsou příslušenstvím nemovitostí, nelze řešiti pro nějakou dobu již minulou, nýbrž musí se řešiti podle doby zabavení sporných věcí a za předpokladu, že jich právní povaha příslušenství, která samostatnou exekuci vylučuje, trvá také ještě v čase vynesení rozsudku první stolice. To plyne jasně z § 406 c. ř. s., jenž ovšem mluví o odsouzení k nějakému plnění, musí však býti vykládán v širším smyslu, že totiž v čase vynesení rozsudku musí býti nárok oprávněn, takže zásada § 406 c. ř. s. platí všeobecně také pro spory určovací, kde o plnění nejde. Mylným jest názor stěžovatelčin, že stačí zjištění procesního soudu, že sporné věci byly příslušenstvím v době prodeje nemovitostí, když žalovaní prý netvrdí a neprokázali oddělovací čin nového vlastníka, takže zmíněné věci zůstaly ke hlavní věci v poměru příslušenství i na dále. Žalovaní však tvrdili okolnosti, z nichž jde najevo jasně, že movitosti, které podle vůle dřívějšího vlastníka s jeho nemovitostmi jako s nejpodstatnější částí jeho podniku byly spojeny pro zvláštní potřeby tohoto podniku a tak se staly jeho příslušenstvím, tohoto právního rázu pozbyly, protože zcizené nemovitosti podle vůle nového vlastníka neslouží již potřebám původního podniku a jich sloučení s nemovitostmi stalo se bezpředmětným. Sporné movitosti byly podle toho od podniku, jemuž s nemovitostmi sloužily, odloučeny a nabyly tím právní povahu věcí úplně samostatných na osudu nemovitostí na dále již naprosto nezávislých. Tvrdí-li žalovaní, že nastala taková změna v určení a tím také v povaze zabavených věcí, pokládá odvolací soud právem za nutno, by bylo zjištěno, pokud toto tvrzení odpovídá pravdě a které ze zabavených věcí touto změnou jsou postiženy, které tedy z nich jsou dosud příslušenstvím zcizených nemovitostí a které nikoli, a pro zjištění toho jest doplnění odvolacím soudem nařízené zcela vhodným prostředkem.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 5. března 1926 R I 58/26. Dr. Grešl.

Zrušení veřejné společnosti a § 9 ex. ř.

Na domě čp. 82 v Ch. vtěleno jest podle rozsudku právo zástavní za vykonatelnou pohledávku firmy Obchodní mlýny J. K. nástupci A. a B.

Předkládajíce úřední potvrzení, že protokolovaná veřejná